

Bijlage 2

Programma's van de cursussen van aanvullende vorming voor milieucoördinator

1° De programma's van de cursussen van aanvullende vorming beantwoorden tenminste aan de volgende voorwaarden :

a) ze zijn zo opgevat dat ze de kandidaat in staat stellen de nodige kennis en bekwaamheid te verwerven voor het vervullen van het geheel van decretale en reglementaire taken, opgelegd aan de milieucoördinator;

b) ze omvatten ten minste :

— 250 uur voor de cursussen van aanvullende vorming van het eerste niveau;

— 150 uur voor de cursussen van aanvullende vorming van het tweede niveau.

De overgangscursussen van het tweede niveau naar het eerste niveau zijn zo opgevat dat zij minimaal zowel het inhoudelijke verschil tussen de beide programma's als hun verschil in aantal lessen omvatten.

2° De programma-inhoud wordt opgesplitst in de volgende drie modules :

PROGRAMMA-INHOUD	A Eerste niveau	B Tweede niveau
Module 1. Uitgangspunten achtergronden en basisbegrippen	50 uur	30 uur
1. Grondslagen van milieuwetenschappen 1.1. Grondslagen van milieuwetenschappen		
Probleemanalyse en structurering van de milieuproblematiek, relaties tussen activiteiten en milieueffecten, ecologie, milieuhygiëne en menselijke gezondheid, kenmerkende grootheden en basisdefinities, milieubeschouwingen bij het ontwerp en de exploitatie van industriële installaties. Problematiek van de klimaatveranderingen. Basis ecotoxicologie.		
2. Milieubeleidsvorming en instrumenten van het milieubeleid van de overheid		
Beginselen van overheidsbeleid, onder andere overheidsorganisatie. Inhoudelijke facetten en achtergronden bij het hanteren van milieu-instrumenten : fysieke regulering economische instrumenten, beslissingsondersteunende instrumenten (MER, VR, audit, LCA) convenanten en milieubeleidsplanning op de verschillende niveaus (onder meer Europees en regionaal). Gebruik en optimalisatie van gegevensanalysetechnieken en modellen als basis voor het opstellen van monitoringsstrategieën, milieubeoordelingsmethoden en gerelateerde doelstellingen. Het selecteren van duurzame preventie- en hersteltechnieken in het kader van een dynamische beleidscontext (bijvoorbeeld praktische implementatie Europese richtlijnen). Simulatie en analyse van impact van milieubeleidsinstrumenten. Milieurisico-evaluatie/normstelling.		
1.3. Milieurecht en de formulering van milieu-eisen		
Structuur en opbouw van de milieuwetgeving. Aansprakelijkheid. Kader van de Europese milieurichtlijnen en van de Vlaamse milieuwetgeving. Milieuvergunningsprocedures. Relatie tot de stedenbouwkundige vergunning. De concrete formulering van milieu-eisen. Doelvoorschriften versus middelvoorschriften. Het voldoen aan de algemene preventiebeginselen (BBT). Gebruik van codes van goede praktijk en van normen en standaarden. Definities en correcte interpretatie van technologische eisen, emissie-normen en milieukwaliteitsnormen.		

PROGRAMMA-INHOUD	A Eerste niveau	B Tweede niveau
Module 2. Milieubeheerssystemen in de bedrijven en de functionele taken van de milieucoördinator.	60 uur	35 uur
2.1. De integratie van milieuzorg in het bedrijfsbeheer		
Basiscomponenten van de bedrijfsinterne milieuzorg en afbakening van verantwoordelijkheden. Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Interacties en samenhang met de arbeidsveiligheid en de integrale kwaliteitszorg. Achtergronden op het vlak van de Europese EMAS-verordening, het decreet Bedrijfsinterne Milieuzorg en de ISO-14000-normenreeks.		
2.2. Het opstarten van een milieuzorgsysteem in de onderneming		
Milieubeleidsverklaring. Het uitvoeren van een milieuanalyse (organisatorisch, juridisch-bestuurlijk en technisch). Het opstellen van een milieuprogramma met prioriteitsstelling. Opleiding en vorming. Rapportages. Controle-instrumenten met indicatoren en criteria (Environmentale performance indicators).		
2.3. Controle en handhaving van milieuvorwaarden, met inbegrip van administratieve en procedurele aspecten		
2.3.1. Monitoring van emissies en afvalstromen met ingebrip van industriële meetaspecten. Het opstellen van een emissiejaarverslag		
2.3.2. Het opstellen van een milieuvergunningsaanvraag. De identificatie en interpretatie van milieuvorwaarden. Het berekenen van milieueffingen (afvalwater, afvalstoffen). Subsidiemogelijkheden (steun voor R&D-activiteiten en economische expansiesteun).		
Module 3. Operationalisering en uitdieping van de taakstelling van een milieucoördinator	140 uur	85 uur
3.1. Technologische facetten		
3.1.1. Procesgeïntegreerde of structureel preventieve milieuverbeteringen ter vermindering van emissies en afvalstromen. Bedrijfsinterne en -externe recyclage en hergebruik. Het opzetten van preventieprojecten bij industriële processen. Productontwerp vanuit een milieuvisie, met inbegrip van integraal ketenbeheer.		
3.1.2. Preventieve maatregelen ter voorkoming van bodem- (grond)water- en luchtverontreiniging		
3.1.3. Preventieve maatregelen vanuit het oogpunt van de interne en externe veiligheid		
3.1.4. Beheersingstechnieken (afvalwater- en afvalluchtbehandeling)		
3.1.5. Saneringstechnologie (bodemsanering)		
3.1.6. Beheersingstechnieken geluid		
3.1.7. Beheersingstechnieken voor afval (kennis van afvalverwerkingstechnieken : fysische, biologische, chemisch-thermische processen; gescheiden inzameling van afval in bedrijven)		
3.1.8. Technologieën vanuit het oogpunt van 'cradle to cradle', specifiek gericht op hergebruik, eco-efficiëntie, integraal ketenbeheer, stroomanalyse, productontwikkeling en ecodesign, energie-efficiëntie en energiebeheer		
3.2. Bedrijfseconomische en beheersfacetten		
3.2.1. Kostenberekeningen en investeringsanalyses kosten-baten en kosten-effectiviteitsanalyses vanuit milieuperspectief. Keuze en prioriteitsstelling van milieuverbeteringsprojecten. De milieudimensie van het verzekeringsbeheer		
3.2.2. De meting van milieuschade : waarderingspunten van milieuschade of -effecten		
3.2.3. Projectbeheer. Management van technologische innovaties en van R&D-activiteiten vanuit een anticiperend milieuperspectief		
3.2.4. Optimalisatietechnieken voor bedrijfsbeheer en het behalen van milieudoelstellingen		
3.3. Sociale en communicatieve facetten		
3.3.1. Interne en externe communicatie en rapportage over milieu-aangelegenheden. Overleg binnen het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk. Samenwerking en afstemming tussen de milieucoördinator en de veiligheidschef. Externe communicatie en conflictbehandeling.		
3.3.2. Het stimuleren van preventieve gedragsveranderingen en van « good housekeeping »-praktijken in organisaties. Het organiseren van opleidings- en vormingsactiviteiten voor het personeel.		
3.4. Methodologische facetten		
3.4.1. Milieueffectrapportage. Methodes en technieken voor milieueffectbeoordeling.		
3.4.2. Veiligheidsrapportering en risico-analysetechnieken vanuit het perspectief van de interne en externe veiligheid		
3.4.3. Methodes en strategieën voor milieu-auditing		
3.4.4. Het raadplegen van gegevensbestanden en informatiebronnen over industrieel milieubeheer		

3° De cursus wordt afgesloten met een examen en met een eindwerk binnen het programma van de opleiding.
Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu.
Brussel, 19 november 2010.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
K. PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,
J. SCHAUVLIEGE